

BRP+

Fortsatt utveckling och implementering

PROJEKTPLAN

Innehåll

Bakgrund	2
Identifierade behov inom BRP+	2
Projekt och processledning	2
Teknisk förvaltning	2
Uppdatering av datamaterialet och indexberäkningar	4
Utveckling av indikatorer och mätetal	5
Främja implementering och användning	6
Sammanfattning, uppskattade kostnader.....	8

1. Bakgrund

BRP+ är ett mätsystem för hållbar utveckling på regional nivå, utvecklat inom Reglab i nära samarbete med Tillväxtverket. Systemet ger en helhetsbild av tillståndet i regionerna och visar förmågan att skapa livskvalitet för medborgarna i dag, och för framtida generationer. BRP+ har lånat sitt ramverk från OECD:s *Better Life Initiative*, och omfattar totalt 16 mätområden, så kallade teman, varav tolv teman är kopplade till livskvalitet och fyra är så kallade "framtidsteman" som indikerar hållbarhet över tid.

BRP+ första prototyp lanserades i januari 2017, därefter har utvecklingsarbetet gått vidare, bland annat med en första visualisering av systemet och en egen webbsida www.brpplus.se (2017), med en översyn och uppdatering av indikatorerna (2018) och en analysrapport *Hållbar utveckling i svenska regioner?* från Tillväxtverket (2018). Under 2018 pågår ett läroprojekt *BRP+ Regionala analyser* inom Reglab, för att fördjupa de regionala analyserna.

Om projektplanen

Projektplanen syftar till att visa möjliga vägar framåt för BRP+. Syftet med projektplanen är att identifiera behov och redovisa vad som behöver göras inom BRP+ för att främja implementering och användning av mätsystemet. Projektplanen baseras på intervjuer med Tillväxtverket, Reglab, Region Östergötland, Region Gävleborg, SCB och Kolada. Utöver detta har information även hämtats in under läroprojektet *BRP+ Regionala analyser* som pågick under 2018.

2. Identifierade behov inom BRP+

Projekt och processledning

Det finns behov av att definiera det fortsatta arbetet med BRP+, skapa ett flerårigt projekt och tillsätta en projektledare, som i nära samverkan med regionerna driver BRP+ framåt. Projektledarens roll skulle vara att ansvara för upphandlingar, kommunicera BRP+ till intresserade aktörer och driva processen framåt. Idag inkommer förfrågningar från olika håll att berätta om BRP+ och det finns ett behov av en kommunikativ talesperson som är ansiktet utåt. Därtill behöver projektledaren sammankalla till nätverksträffar och vara samordnande part mellan myndigheten och regionerna. Hur finansieringen av projektet ska lösas är något som måste diskuteras vidare av styrgrupp och medlemmar. Troligtvis rör det sig om en halvtidstjänst.

Signalerna från regionerna är att Tillväxtverket är en viktig aktör i BRP+ och att det är viktigt att en nationell myndighet får uppdraget att driva BRP+ framåt. Att Tillväxtverket tar på sig den förvaltande rollen skulle vara en tydlig signal att systemet kommer fortleva - att det är ett stabilt system som kommer att uppdateras och utvecklas en lång tid framöver.

Uppskattad kostnad projektledare: 500 000 kr per år.

Teknisk förvaltning

En viktig del i BRP+ arbetet framöver är att lösa frågan om teknisk förvaltning och ägarskap av dataunderlaget. Idag finns samtliga statistikuppgifter samlade i en Excel fil som distribueras ut till regionerna via en nerladdningsbar länk. Det är Sweco som har satt ihop Excelfilen är därför tekniskt stöd till de frågor som löpande dyker upp hos regionerna eller andra intresserade aktörer. De tekniska frågorna kan till exempel handla om hur olika mått är beräknade, var statistik-uppgifterna är hämtade eller hur datamaterialet kan tolkas.

Att skapa ett tydligt och långsiktigt ägarskap av datamaterialet (ramverket) är av stor betydelse för att regionerna ska börja använda materialet och våga satsa BRP+. Hur ägarskapet ska se ut och vem som

ska ansvara för den tekniska förvaltningen är en fråga som måste utredas vidare. Fyra möjliga lösningar har identifierats, vilka presenteras nedan.

Det som bör beaktas är att alla lösningar som presenteras nedan kräver bearbetning och beräkning av index på sidan av databaslösningen. SCB och Kolada är mer lämpade för att presentera BRP+ på indikatornivå, och om index ska publiceras på aspekt- och temanivå krävs bearbetningar och beräkningar av datamaterialen innan det läggs upp i databasen.

Alt 1: Fortsatt distribuera systemet via excelfil

Detta är en möjlig lösning på kort sikt men inte en ändamålsenlig lösning på längre sikt. Excelfilen kräver god kunskap i Excel och skapar därför en hög tröskel för användning. Regionerna har olika analyskapacitet och risken med en Excel-baserad databas är att användningen av mätsystemet inte blir lika hög som den skulle kunna vara. Så länge som uppgifterna är samlade i Excelfilen behöver troligtvis kompletterande visualiseringar göras (se nedan under *visualisering*). Därtill behöver frågan om Excelfilens hemvist bestämmas. Dataunderlaget bör förslagsvis förvaltas hos Tillväxtverket eller av någon utsedd region.

Alt 2: Bygga in systemet i Kolada

En annan lösning skulle vara att bygga in BRP+ i databasen Kolada. Många av de indikatorer som finns i BRP+ är exempelvis hämtade från Kolada och tekniskt sett är detta en möjlig lösning. Däremot skulle en inbyggnad i Kolada kräva en utvecklingskostnad för att anpassa visualiseringen. Det finns idag ingen möjlighet att exempelvis visualisera BRP+ med "blomman" som används på hemsidan för brpplus.se. Kolada har ett företag knutit till sig som idag ansvarar för all visualisering och utveckling. Då det för närvarande pågår ett moderniseringsarbete för Kolada och många projekt står i "kö", skulle ett eventuellt visualiseringsprojekt för BRP+ inte kunna ske i närtid. Om BRP+ systemet ska läggas in i Kolada behöver det även utredas på vilket sätt indexeringen av resultatet ska hanteras. Kolada är framförallt en databas som visar enstaka nyckeltal/indikatorer. Indexeringar görs i allt mindre utsträckning.

Alt 3: Göra systemet tillgängligt via SCB

En möjlig lösning för BRP+ är att systemet samlas och finns tillgängligt via SCB. Det finns möjligheter för SCB att ta in så kallad uppdragsstatistik likt BRP+ men frågan hur detta skulle gå till och hur statistiken skulle visualiseras behöver utredas vidare. En möjlig lösning skulle vara att systemet finns tillgängligt via statistikdatabasen och att visualiseringar byggs in i en applikation som synkar med statistikdatabasen.

För Reglabs andra utvecklingsprojekt *matchningsindikatorerna* valde man att göra statistiken tillgänglig via SCB. Vad gäller matchningsindikatorerna är Tillväxtverket förvaltande myndighet och SCB har uppdraget att uppdatera statistiken och göra vissa beräkningar. Likt BRP+ var matchningsindikatorerna i ett tidigt skede också samlade i en excelfil. För att öka användningen av matchningsindikatorerna bedömdes det viktigt att hitta ett användarvänligt system för att ladda ner data.

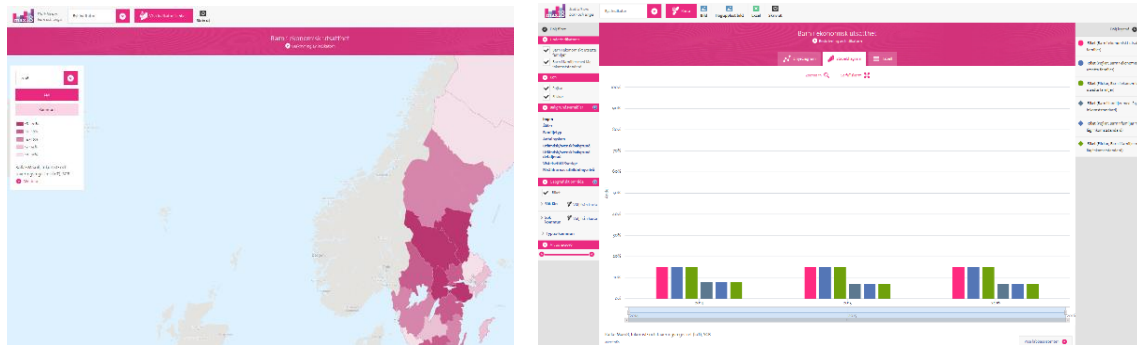

Alt 4: Fristående digitalt statistikverktyg

Ytterligare en möjlighet är att datamaterialet görs tillgängligt via ett digitalt statistikverktyg, via hemsidan brpplus.se eller annan plattform.

Det digitala verktyget skulle då kunna programmeras likt en användardatabas där användaren kan kombinera olika körningar, göra jämförelser mellan regioner och ladda ner visualiseringar på diagram eller karta. Denna tekniska lösning skulle kräva en uppstartskostnad (programmering) och löpande kostnad för tekniskt underhåll av hemsidan. Därtill skulle det behövas ett ansvarig som svarar på eventuella tekniska frågor och en plan för hur datamaterialet ska uppdateras. Barnombudsmannens hemsida Max 18 är ett exempel på ett digitalt statistikverktyg som byggts i en fristående form. Max18 är en digital statistiktjänst som visar samlad statistik om barn och ungas levnadsförhållanden. Max18 är utvecklad utifrån ett uppdrag som regeringen gav Barnombudsmannen i december 2009.

Figur 1 Max 18 Barnombudsmannens interaktiva hemsida

Statistiken uppdateras 3 gånger per år.

Fördelen med ett (fristående) digitalt statistikverktyg är att även indexberäkningar kan programmeras och till hög grad automatiseras i verktyget. Kostnaderna för att programmera upp detta, tillsammans med förvaltning av verktyg och programmering, kan möjligtvis överstiga kostnaden att göra beräkningarna på sidan av systemet och därefter ladda upp färdiga indexvärden – framförallt om det över tid sker mycket utveckling av indikatorer och mätetal. Däremot, om indexberäkningar programmeras i verktyget (i vissa delar eller fullständigt) så skapar det möjligheter att utveckla fler funktioner. Exempel på funktioner är att ”skapa sitt egna BRP+” med egna viktningar av indikatorer och aspekter och/eller genom att ta bort och lägga till nya indikatorer på egen hand.

Uppdatering av datamaterialet och indexberäkningar

En viktig förutsättning för att regionerna ska använda materialet är att statistikuppgifterna är aktuella och uppdaterade. Oavsett teknisk lösning behöver därför dataunderlaget troligtvis uppdateras årligen. Om uppdateringen sker mer sällan är risken att materialet känns daterat och intresset för mätsystemet sjunker. Majoriteten av indikatorerna som ingår i BRP+ uppdateras årligen, antingen under våren eller tidig höst. En uppdatering av hela systemet skulle troligtvis kunna ske i slutet av varje år, för att garantera att samtliga indikatorer som årligen uppdateras kommer med. Om systemet fortsatt distribueras i en Excel-fil likt den som används idag skulle en uppdatering av datamaterialet kosta max omkring 100 000 per år. Detta inkluderar kvalitetssäkring av data, analys av hur saknade värden ska hanteras och slutligen att nya indexvärden beräknas på aspekt- och temanivå. Utöver detta tillkommer eventuella inköp av statistikuppgifter. Omfattning på uppdatering av datamaterial, och indexberäkningar, beror även på eventuell utveckling av indikatorer och mätetal (se nedan).

Uppskattad kostnad: Utredning av ägarskap teknisk förvaltning: ca 100 000 kr

Uppskattad kostnad: Uppdatering av data samt indexberäkningar: 100 000 kr per år

3. Utveckling av indikatorer och mätetal

Det finns ett behov att löpande se över indikatorer och mätetal. Detta arbete skulle kunna ledas av arbetsgrupp där projektledaren tillsammans med regionala analytiker vartannat år gör en översyn av de indikatorer som finns och identifierar utvecklingsbehov. Gruppen kan, i ett första skede, exempelvis utreda hur BRP+ kan beakta de subjektiva måtten av livskvalitet. Ytterligare ett behov som har identifierats är att utveckla och se över kapitalstockarna. En annan fråga som kommit fram under läroprojektet är huruvida det är möjligt att bryta upp fler indikatorer på könsnivå.

Kapitalstockar

Det finns ett behov att se över indikatorerna för kapitalstockarna. Fokus har hittills varit på livskvalitet och det finns nu ett behov att fördjupa arbetet med kapitalstockarna, både vad gäller indikatorerna och hur de ska tolkas. Idag har vissa regioner svårt att använda kapitalstockarna eftersom de är svårtolkade.

Könsuppdelad statistik

Regionerna har behov att kunna redovisa resultat från BRP+ uppdelat på kön. Att så mycket statistik som möjligt är uppdelat på kön framhålls som en förutsättning för att systemet ska bli användbart i regionerna. Under hösten 2018 har Sweco fått i uppdrag att ta fram resultaten från BRP+ uppdelat på kön för respektive region. I vilken utsträckning BRP+ i högre utsträckning kan belysa könsskillnader är en fråga som bör diskuteras med regionerna.

Data på kommunnivå

Det bör ses över om data från undersökningar, som nu ofta endast finns sammanställt på regionnivå, skulle kunna utökas och även omfatta kommuner. Detta skulle dock vara förknippat med en kostnad för att utöka urval och täckning för redan omfattande undersökningar. Nyttan med en sådan investering är dels att indexet skulle bli mer relevant även för kommuner. Att ha mer indikatorer på kommunnivå ger även i sig själv bättre beslutsunderlag för kommuner och regioner.

Subjektiva mått

Frågan hur de subjektiva måtten ska tas in i systemet behöver utredas tillsammans med regionerna, förslagsvis av en tillsatt arbetsgrupp. Tre möjliga spår har diskuterats under läroprojektet med regionerna:

- *Ny nationell undersökning*

För att fånga de subjektiva aspekterna av livskvalitet skulle en ny nationell undersökning kunna göras. Detta alternativ skulle troligtvis kräva en hel del finansiella medel.

- *Komplettera existerande nationell undersökning*

Ett annat lösning skulle vara att komplettera en redan existerande nationell undersökning med frågor kopplat till subjektiva aspekter av livskvalitet. Detta alternativ skulle kräva resurser i form av dialog- och påverkansarbete.

- *Ta fram frågor som underlag till regionernas undersökningar*

Ytterligare en lösning för att fånga de subjektiva aspekterna är att en tillsatt arbetsgrupp tar fram frågor som kan användas i regionernas egna undersökningar. I dag genomför regionerna egna undersökningar och dessa skulle kunna kompletteras med frågor som är nationellt likriktade. På så sätt skulle svaren från undersökningen kunna användas i ett jämförande syfte.

Uppskattad kostnad: Utveckling av indikatorer och mätetal: Egen tid från regionerna

4. Främja implementering och användning

För att främja användningen av BRP+ är det viktigt att det finns en plan för hur användarvänligheten kan öka. BRP+ är ett komplext och omfattande system som exempelvis skulle vara betjänt av visualiseringar som sammanfattar materialet på ett pedagogiskt sätt. Därtill behövs stöd till regionerna vad gäller kontinuerligt lärande och erfarenhetsutbyte.

Lärande

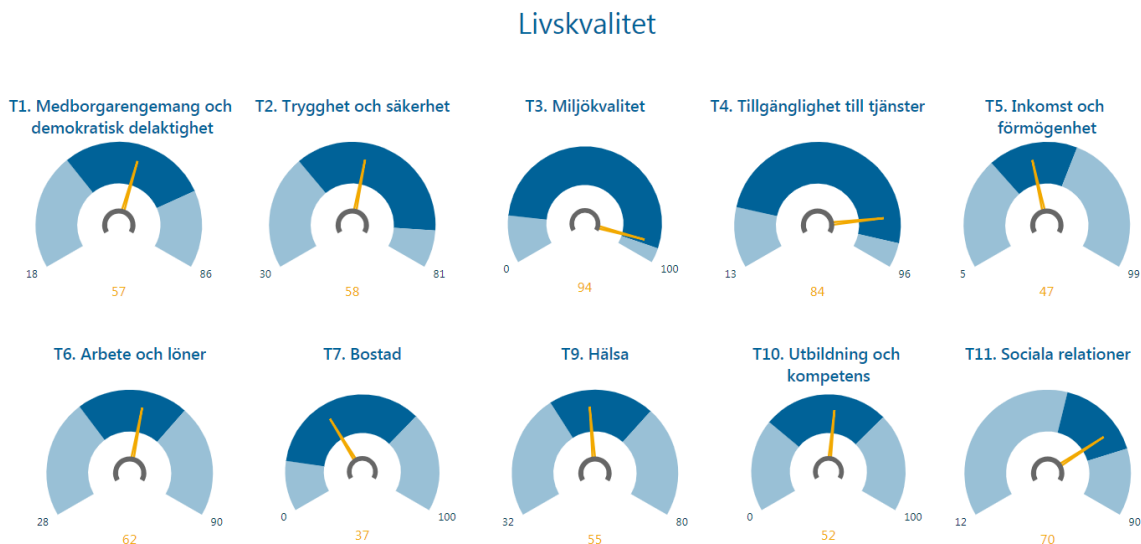
Det finns ett stort behov av lärande och erfarenhetsutbyte för att främja användningen av BRP+. Regionerna framhåller det pågående lärprojektet som viktigt för att få exempel på hur mätsystemet kan användas och inspireras av andra. För att främja fortsatt lärande är det viktigt att regionerna fortsätter att träffas kontinuerligt, tex genom Reglabs nätverk. Därtill kommer det troligtvis behövas ett utbildningsmaterial som vänder sig till potentiella nya användare på regionen, exempelvis i form av en endagarskurs, webutbildning eller liknande.

Visualiseringar

BRP+ är ett komplext och omfattande system som skulle vara betjänt av visualiseringar som sammanfattar materialet på ett pedagogiskt sätt. Under lärprojektet har flera regioner uttryckt behovet av verktyg för att visualisera BRP+. Hur visualiseringarna ska se ut behöver dock utredas vidare tillsammans med regionerna. Analyskapaciteten ser olika ut i regionerna och vissa behöver mer visualiseringsstöd än andra. Ett alternativ är att regionerna går ihop och tar fram ett gemensamt visualiseringsverktyg. Ett annat alternativ är att regionerna utvecklar egna visualiseringsverktyg.

Under hösten 2018 har Västra Götalandsregionen tagit fram en Power BI som visualiserar BRP+ på ett lättillgängligt sätt. Power BI har delats med övriga regioner som ingår i lärprojektet. Att visualisera resultaten i Power BI är ett effektivt sätt att göra resultatet mer tillgängligt. En årlig uppdatering av statistiksiffrorna skulle troligtvis vara relativt enkelt utifrån hur systemet ser ut idag. Med hjälp av Power BI är det också möjligt att göra visualiseringar för att tex visa på sambandsanalyser osv.

Figur 2 Visualisering av BRP+ i Power BI, Källa: Västra Götalandsregionen

Hemsida

Det finns ett behov att utreda hur hemsidan brpplus.se kan och bör utvecklas. Det finns intresse från regionerna att göra hemsidan mer interaktiv vad gäller visualiseringar. Hemsidan skulle även kunna vara en plattform där regionerna delar med sig av sina egna rapporter och får inspiration av varandra. En fråga som bör utredas är huruvida datamaterialet ska vara tillgängligt och öppet för nerladdning på hemsidan. Det finns intresse från olika aktörer inom samhällsbyggnadssektorn (fastighetsbolag,

konsultbolag, kommuner, forskare) att få tillgång till datamaterialet. Här kan avvägningar behöva göras mellan å ena sidan möjligheten till spridning, och å andra sidan risken att BRP+ utvecklas i olika riktningar. Om materialet tillgängliggörs behöver det troligen finnas ett tydligt informationsmaterial på hemsidan till potentiella användare.

Kopplingen till Agenda 2030

Det finns många mätsystem som tangerar BRP+, till exempel Regeringens välståndsmått. Men BRP+ är det enda heltäckande systemet för att mäta hållbarhet i svenska regioner och kommuner. Helhetsperspektivet i BRP+ har en tydlig koppling till Agenda 2030 som uppmanar till att implementera utvecklingsmått som kompletterar BNP. Med sitt breda perspektiv på hållbar utveckling är BRP+ ett mått som passar väl in i arbetet med Agenda 2030. Mot bakgrund av detta är det i fortsatt arbete viktigt att utreda hur kopplingen mellan BRP+ och Agenda 2030 kan stärkas ytterligare.

Analys och rapporter

För att skapa intresse och förståelse för BRP+ finns behov att löpande ta fram analyser likt den rapport som togs fram under våren 2018, *Hållbar utveckling i svenska regioner?* Att lyfta materialet och fokusera på resultatet är viktigt för att skapa resonemang och hjälpa regionerna i tolkningen av materialet. Den rapport som togs fram under våren 2018 fick exempelvis stort medialt genomslag där frågan om livskvalitet kopplades ihop med utvecklingen av stad och landsbygd. Ett nästa steg vad gäller analysrapport skulle kunna vara att fördjupa kunskapen om kapitalstockarna. Ett intresse från regionerna är bland annat att studera kopplingarna mellan kapitalstockarna och livskvalitet.

Uppskattad kostnad: Nätverk: 25 000 kr per år

Uppskattad kostnad: Utreda behov av visualisering och hemsida: 100 000 kr

Uppskattad kostnad: Återkommande analysrapporter: Omkring 400 000 kr vartannat år

5. Sammanfattning, uppskattade kostnader

Identifierade behov inom BRP+

- Tillsätta projektledare som leder arbetet framåt i nära samverkan med regionerna
- Skapa ägarskap av datamaterialet
- Utreda möjligheter vad gäller förvaltning av dataunderlaget
- Tillsätta en arbetsgrupp som arbetar vidare med utvecklingen av BRP+
- Utreda möjligheter för att ta in subjektiva mått i mätsystemet
- Göra en översyn av kapitalstockarna
- Utreda behoven av visualisering hos regionerna
- Ta fram en plan för hemsidan (funktion, syfte och förvaltning)
- Sätta upp ett nätverk för BRP+ via Reglab för att fortsatt främja lärande och erfarenhetsutbyte
- Ta fram utbildningsmaterial för ökad användbarhet
- Löpande ta fram fördjupande analysrapporter som lyfter resultaten av BRP+
- Uppdatera statistikmaterialet, årligen
- Översyn av indikatorer och mätetal, vartannat år

Uppskattade kostnader

KOSTNADSPOSTER	Återkommande kostnad	Engångskostnad
Projekt och processledning		
Projektledare (halvtid)	500 000 kr per år	
Teknisk förvaltning		
Utredning av ägarskap och teknisk förvaltning		100 000 kr
Uppdatering av data samt indexberäkningar	100 000 kr per år	
Förvaltning av data beroende på teknisk lösning	i.u	
Utveckling av indikatorer och mätetal		
Utreda hur indikatorer kan utvecklas, diskutera möjligheter med subjektiva mått	Egen tid från regionerna	
Översyn av indikatorer och mätetal	Egen tid från regionerna	
Främja implementering och användning		
Återkommande analysrapport	400 000 kr vartannat år	
Nätverk	25 000 kr per år ¹	
Marknadsföring och kommunikation	100 000 kr per år	
Utreda behov av visualisering och hemsida		100 000 kr
Licenskostnad för hemsida (webbdomän)	1000–1200 kr per år	
Summa kostnad		

¹ Detta förutsätter att träffarna hålls i Tillväxtverkets lokaler, annars tillkommer 10 000 – 25 000 kr per år